

Gazeta Transsilvaniei.

Gazeta eșo de duc ori adecă: Mercuria și Sămbăta. Foica odată pe septemână, adecă: Sămbăta. Pretiul loru este pe unu annu 10 f. m. c., pe diumătate annu 5 f.; ear pentru terri străino 7 f. pe unu sem. și pe annu întregu 11 f. m. c. Se prenumera la tote postele imperatesci, cum și la toti cunoscutii nostri DD. correspondenti. Pentru serie „petitu“ se cere 4 cr. m. c.

Monarchia austriacă.

Officose.

Nr. 4517. U. A. 1852.

Publicare.

Cu inaltul emisă, ală c. r. ministeriu de cultu și învățământu din 6. Augustu a. c. Nr. 7703 se escrie concursu până la 15. Optovre a. c., pentru reocuparea vacantei catedre de învățatoru de matematica elementare și superioare la c. r. institutu politecnicu in Viena, in carea este împreunatu unu salariu de:

Una mie cinci sute floreni m. c. cu dreptu d'a nainta la gradele mai nalte de salariu de 1800 fl. și 2000 fl. și cu bani de cortelū una sută cinci decii floreni m. c.

Competitorii, cari dorescu a recepe acestă catedră, se indreptă ași asterne petițiunile lorū, stilisate cătră inaltul ministeriu c. r. de cultu și învățământu și proveđiute cu adausele conveniti, celū multu până la susu numita și, la c. r. locotenință pentru Austria de josū.

Wiena in 21. Augustu 1852.

Dela direcțiunea c. r. institutu politecnicu.

Urbea mare Juliu 1852.

Móra Gimnasiului Beusianu, și casa Gioldi-Gálboriana.

Cunoscutul corespondente Catone censoriu, in Nr. Gazetei 29, 30, 31 a. c. in privinția mórei gimnasiale, a datu unu articlu in dip-tatu, precum despre o parte forte lingusitoriu, asia despre alta parte forte defaimatoriu, anche si cu nisquari alte daturi, si cercustari, dela finția lucrului abatatore, incurcatu, inse cu totul scalciatu, si nefundatu, pr'in quare se judeca a fire pusu colofoniu pre móra, si l' face pre Eppu de acum qua Donatariu. Póte si fie quest articlu unoru Dictatori, si sumutatori placutu, qui mai multoru le e spre durere, compatimire, si dispretiu. Dequi amorea adeverulei, pretiurea, si aratarea stimei proprie, quarea asemené pascesce cu viatia, poftesce a supne questu articlu unoru reslesiumi, scóse d' in genuina istorie, si reala consistinția a objetloru, cu quare se stergu aquele spoli-turi. Sperandu dela onorata redactiune: cumche dache a publicatu a quele defaimari, va bine voi a petrece in colónele sale, si aqueste, de si mai pre largu deduse *).

Dice adече Censoriu: cumche Dominiu eppal, mai de multu a avutu o móra pre riul' Holodului, quarea in anul' 1823 fú dirimata, pentru che causá dauna in seminaturile Tiereniloru vecini; — apoi Eppu Vulcan fú indetoratu a radicá alta móra pre partea Dominiului, quarea se infintiá la anul' 1834, luandu in arenda inspectorul domi-nal. De unde deduce aquea consequinția; cumche fiindu amendóe a quele mori dominale, niqú quea de acum nu o potu Eppu Vulcan in-strainá dela Dominiu, si apropria gimnasiului, pentru a quea literere cessionale nu se potu ratificá, fora indultul imperatescu despre es-propriarea fundului dela Dominiu, si apropiarea la gimnasiu.

Queasta spunere, si consequinția, — quarea alimintrile ar fi fun-damental lucrului, — nu numai é contraria spunerei lui in Nr. Ga-zetei 59 si 93 d'in anul 1851 qui chiaru falsa, allata de stemetu spre escusarea unuia, si defaimarea esecutoriloru testamentului Vulcanian si a altoru corespondenti ai Gazetei, in queasta causa importanta. Que se adeverește d'in urmátorele:

Dominiu eppal Beusian niqú odineóra a avutu móra propria pe Riul' Holodului, qui au avutu nisquari Coloni Vintereni. Dela a questi, 27 proprietari, a comparatu eppu Vulcan, in anul 1816, móra aquea, quarea s'a dirimatu la anul' 1823, cu 1500 fl. v. si a scrisu sub contractul venditional — emptionalu, — quare in origine si astadi é in manile nóstre: cumche a quea suma o a depusu sora lui, d'in pretiul venditeloru vinuri, procreate in viia cumparata dela Király, in promontoriu oradian. De unde luminatu se vede: cumche a quea móra nu s'a potutu pface in móra dominala, qui a remasu móra privata a lui Vulcan, mai dreptu a sorei lui, quarea de ar fi statutu pone dopo mórtea ei, o amu si ereditatu noi, lii ei.

Dopo que nú preatinsa dauna, quarea erá numai unu pretestu ne dreptu, — qui agitatie, quarea o intreprinsera unii comitatensi, cu unii d'in Cleru, in contra prebunului Eppu, a dirimatu a quea móra, Vintereni dedati la móra a própe, acum siliti fiindu a maciná mai departe, au rugatu pre Eppu si le faca móra mai a própe, de buna voie, pentru a quelu beneficiu, oferindu nu numai nisquari funduri a loru colonicale, qui si promitendu opere manuale, si jugale. Pre-

*) Ar fi de doritu ca se iea capetu odată pertractatea acestei differentia prin diurnal. — Acumu, pentru ca se scápamu de prepusul pártinirei, o publicámu si aceasta pe respunderea tramitietoriloru. R.

cum marturisescu documintele de inspectoru dominal de atunci unu' d'intra noi, commissiunei in origine date. Apoi fú restaurata móra quea betrana privata, in altu locu mai comodu, cu spese, computan-duse tóte, de 12,000 fl. m. c. Si a queasta é móra cessionata gim-nasiului, in fundu colonial, nu alodial.

Queasta natura, si de acolo cessiunabilitate a mórei, — asia-quantu de o ar si testatu Eppu nóe Nepotiloru sui, séu legatu ori cui, niqú pre calca legii o ar si potutu cuprinde Dominiu, — fú in comun recunoscuta. Altmintrile de ar si fostu dominala, si asia in-streainabila, cum ar fi cutesatu unu consistoriu — quare se supune a sci drepturile, a rugá pre Eppu la o fapta asia ilegala, si invigo-rósa? Pentru que au fostu deputati d'in consistoriu Prepositu Rad-nothy, cu parochu Rusescu Gojdies, la locutenentele Gálbory, qua si se invoiasa in queasta cessiune, de quantu che erá convinsu consi-storiu, cumche a quea móra, qua privata, póte si testata Galboreni-loru, séu a questi potu face queva pretensiune la densa, qua eredií Mamei loru, a quarei dreptu de proprietate la móra quea betreana, fú ore cum strafornatu si la móra quea noua. Mai pre urma cum ar fi potutu canonicu Erdélyi qua uomu capitular, reclamá a quea móra, dopo mórtea lui Vulcan, pre partea gimnasiului, ne fiindu anche rati-ficate literere cessionale?

Mai in ante de ratificarea cessiunaleloru, muri cessiunantele, si móra o cuprinse commissariu camerescu pre partea Dominiului, inse asia, qua de se voru ratificá cessiunalele, si fie a gimnasiului. Atunci o reclamara canonicu E. pre partea gimnasiului, iara esecutorii testa-mentului pre partea masei Vulcaniane, altmintrile aru si fostu trad-usi, qua quanda nu aru sci, seu nu aru voi a apará drepturile ei. Qui vedindu: cumche ratificarea totu nú vine, si alte edificii, si funduri comparate de Vulcan, a lui proprie, se cuprinde pre partea Dominiului, pentru che nú dispusesse testamentaliter, séu cessionaliter, despre densele, — s'au dechiaratu pre longa cessiunale, fiindu Do-miniu ingestratu, in á quello, si alte scule, in voloru de multe mi fl.

Qua quandu cessiunalele aru si fostu ratificate, anche traiindu cessiunantele, se începú pertractarea intra commissiunea Lonovichiana, inspectia Dominiului, si directia gimnasiului, despre administratia cessiunatei móri, si fie a queasta domestica a gimnasiului, séu si remana pre longa Dominiu, qua a questu si conservesa móra in statu bunu, si d'in venitul' ei, in totu anul', si dee gimnasiului o propor-tionata quantitate, séu in parata, séu in naturale. Resultatul desba-terei fú, si remana móra longa administrarea Dominiului, cu obligare de a dá gimnasiului in totu anul' proportionatu quantu a venitului ei. Quarea desbatere decursa si mai indelungu, dopo mórtea Cessiunan-telui, intra commissiune, si capitul, respective totu facu a tunci in capitulu canonicu Erdélyi, si qua administratorul fundului gimnasial; a cui proiectu fú datu in scrisu commissiunei: qua remanendu móra longa conservarea, si administrarea Dominiului, a questu si fie inde-toratu a dá gimnasiului, pre annu, 200 cubule de granu.

Numinduse de eppu canonicu Erdélyi la anul 1842, nú se sci cum s'a continuatu pertractarea acestei questiuni, acum numai intra densul, — quare se reputá nu numai activisatu, qui si indetoritu a sustinere, si aparare drepturile dominale, — si intra commissiune, apoi mai inalte dicasteriuri, fora scirea, si intravenirea capitului, quare ar fi debuitu intrebatu, si ascultat, qua unu disinteresatu aparatoriu a fundatiiloru Diecesane, si ar fi sciutu nimici tóte alegatiile pre partea Dominiului, contrarie cessiunei. Atantu s'a sciutu mai tardiu: a) cumche representatia canonicului E. quarea proiectase gim-nasiului, d'in venitul' mórei, pre annu 200 cubele de granu, dopo que s'a denumitu eppu, a peritu d'intra respectivele acte, niqú conceptul, quarel' arátase canonicului Alexi, si altoru, s'a mai vidiutu, maquare s'a cercatu de commissiune, qua argumentu invincibil, che que a re-cunoscuta de dreptu, si convinciosu qua canonicu, a quea qua eppu, pentru Natiune, de nu in mai mare, maquaru in a queasi mesura, se cuvine a impleni; b) cumche in data s'a inceputu a se procurá spre partea Dominiului daturi si documinte, in contra queloru date pr'in inspectorul Gálbory, pre partea cessiunei, qua quandu móra nu ar fi fundu privatu colonial, séu a questu anche nu ar fi rescumperatu, si proprietarii funduriloru acum anche aru formá pretensiuni, — quare de s'au si uestigatu nú sunt adeverate, si de s'aru si datu la cer-care disinteresata, s'aru si descoperitu false; — c) cumche in suma investita in restaurarea mórei, nú debue compute materialele si ro-botele, quare Dominiu le are in abundantia, qui numai competentia Maestriloru in parata, adече 6200 fl. m. c. séu mai numai diumetate, — qua quandu a quele nu aru si fostu proprie a lui Vulcan, quare le potea vinde, séu folosi ori cum? — d) cumche indultu imperatescu, pentru espropriarea fundului dominal' nú presista, niqú se póte procurá, de unde s'a aplicatu principiu: non sibi a edificat, qui in alieno fundo a edificat. Apoi numai respectivele acte aru marturisi, que representatii, si pre que fundamenturi puse, s'au facutu pre partea Dominiului, in contra acestei accessii la fundatia Vulcaniana? — e) Secretariu eppescu de a tunci —, publice si private a dechiaratu: cumche móra nu se va poté instrainá dela Domniu, si cessiunea

дигр'о прівиндъ. Ашеа дн пачеа чеа таре ши генералъ дела 1815 се дефинсе Принципѣл солидаритѣдѣи дигре пстеріе европене ши маї вѣртос дигре челе чѣчѣ пстері тарі, Австріа, Британіа, Франца, Росіа ши Првсіа, каре се дндатораръ а пѣзі ши а пѣстра пачеа пентрѣ сѣе ши пентрѣ алдіи; адікъ пачеа универсалъ се фѣкъ de dogmъ универсалъ ши де зп темеіс пентрѣ дрептѣл европене дн вѣиторіс. Дн ачест принципіс маї зртѣ, къ тоте тревіе челе тарі европене днчепъръ а се трата прін ачеле чѣчѣ пстері тарі, сѣѣ км ле зѣк пе гречеште, соатѣл Пентархіеі европене.

Ашеа днсъ ште, къ дела 1815 днбче с'аѣ днтѣмлат тогѣш скѣмѣрѣ ши кіар рѣсвоіе тѣлте, прін зртаре къ скопѣ де а се пѣзі пачеа универсалъ престе тот пѣ се ажѣнсе пе деплн, дн карѣ къ тратателе дела 1815 днкъ фвсесеръ тот пѣмаї лѣкрѣрѣ де тѣні оменшті карорі каре ателе. Ша днсъ тогѣш аѣ рѣтас дигрѣ тѣтѣ аса тѣрѣ, адікъ: солидаритатеа корѣнелор европене де а ордіна ши днтѣка орі че интересе тарі европене тот пѣмаї дигрѣ днцелесѣл тратателор де паче дела 1815, еар пѣ дѣлѣ теоріа дрептѣлѣ пѣтрѣі скѣѣ дн вѣкѣл аа 17-леа де Хѣго Гродіас де а се вате тоді дн контра тѣтѣрѣ.

Nimini пѣ нѣгъ, къ прѣкм дигре ѳмені партікларі, ашеа ши дигре статѣрѣ ши гѣверніи есістѣ ши акѣм о тѣлдіме де пѣнвоіелі ши интересе днкрѣчшате, днсъ токѣма пентрѣ ачѣаста гѣверніе челе тарі днші лѣаръ де прін чѣчѣ, пѣ ка сѣ днтѣлдіаскъ пѣнвоіеліе, чѣ маї вѣртос ка сѣ ле днтѣпаче престе тот дигрѣ днцелесѣл пѣчѣі дн а. 1815.

Де знде вѣн маї вѣртос челе тарі пѣнвоіелі? Еле провѣн де аколо, къ свѣт статѣрѣ, каре се сілеск а пѣнта орі че десволтаре а оменімеі ши кѣтѣ ка еле сѣ фѣкъ дн Европа пе элементѣл пѣнтѣторіс; ате статѣрѣ дн контра рѣзімѣндѣсе пе вѣкѣмеа дрептѣлѣ лор історік, се дн де ачелаш къ тѣні къ пѣчѣре. Кѣнд спірітеле ѳменілор се аѣл дн лѣкраре ши дн мѣшкарѣ іррѣтатѣ, атѣчѣ статѣрѣ пѣнтѣтѣре се днчѣрѣкъ сѣ апѣче еле кѣрма; дн контра дн тѣмпѣрѣ де овоѣелъ ши лѣнцезіме апѣкъ де асѣпра статѣрѣе че дн де дрептѣл історік. Ачѣаста скѣмѣаре де роле се веде ши дн зпѣл ши ачелаш стат. Револѣціонеа дн 23—24 Февр. 1848 дѣлѣ че рѣстѣрѣ престе кап зп дрепт історік (аа каселор вѣрвопѣ ши орлеанѣ), апої акѣм дѣлѣ о дескорѣтѣрѣ а тѣтѣрѣ пѣтерілор дегреі се редѣштѣтѣ зп алт сѣвеніп історік, адікъ аа касѣі лѣі Наполеон. Дн Англіа партіда Біг а реѳормѣторілор політѣчѣ ешнд къ тогѣл дн модѣ пентрѣ къ тот черлеа ши пѣ маї ѳрѣтѣлѣта, еші дн капѣл тревілор еарѣші партіда консерватівъ Торі. Дн Германіа се днчѣркаръ ши пемдіі а днпої маї къ рідікатѣ; чѣ дѣлѣ дешертеле днчѣрѣрѣ де врео дої ані дрептѣл вѣкѣі історік еші пе де асѣпра ши дн свѣпѣсе пе тоді.

Ашеа стѣ аствѣзі політѣка днтрепаціоналъ европѣл. — Дн Кізетеѣ 26/8. в. Ка дндрѣнтаре ла корреспондѣнга, „Din Бѣнат, 25. Маїз“ а. к., дн Nr. Газетеі 46—47, аведѣ вѣлѣтѣте D. P.! а аѣаѣе зртѣтѣрѣле: Нѣ преодіи ши попорѣл дн Бѣлнді сѣѣ оппѣс ла днтѣвѣлѣтѣдѣреа стѣрѣі сколаре; дн контра попорѣл вѣлндіан, ла стѣрѣвѣнга D. протопоп, каре дн рѣстѣмп де 12 ані а зртѣт ка днвѣдѣтѣрѣі ачѣі дн Бѣлнд о лѣздавіл хѣрпѣчѣі ши зп зѣл дѣосевіт, се ресолѣкъ къ о днвоіре зпанітѣ ши рідікъ саларіа днвѣдѣтѣреск ла 600 ф. т. в. ши преодіи лѣі дн дндемнаръ ла ачѣаста къ тѣтѣ кълѣара. Аша дар дн рѣвріка 22 а челеі кор. сер. „Ачѣі дн сѣтѣл Бѣлнді —“ тревѣе чѣчѣтѣ: Ачѣі дн сѣтѣл Бѣлнді, знде атѣт попорѣл кът ши преотѣл лѣсаръ скѣлеле кіар дн старѣа де маї пѣнтѣе, олпѣлндѣсе соатѣрѣлор дѣте де а днтѣзна саларіа днвѣдѣтѣреск, ѳѣрѣ де каре пѣчѣі днвѣдѣтѣрѣі харпѣчѣі пѣ вом авѣ пѣчѣі о дѣтѣ. —

Ної штѣм къ пѣмаї пѣнга пѣстрѣ пе пѣте ажѣта, де ачѣеа п'ам крѣдат о. Фѣкѣрѣт ши вом маї ѳаче къ пѣтері днтрѣнѣте, пѣмаї дакъ чѣі рѣі п'ар пѣнді ла днтѣрѣкрѣрѣ. Арѣте Домнѣл опонент, къ ної прін днтрѣнѣре п'ам ѳѣкѣт вѣсерічѣ пѣѣѣ ши къ влѣх (тѣнекеа) аконеріте, ши къ акѣм пѣ пѣтрѣм ѳрѣтѣѣса спѣрандѣ дн днтѣвѣареа стѣрѣі днвѣдѣтѣрѣлор, ши апої дн вом лѣса се ѳакѣ пропѣгандѣ пѣсте пропѣгандѣ: къ е маї вѣне а ѳі дн тот сѣтѣл 2 скѣле — дн тѣкѣлошѣі — декѣт, знде е сѣтѣл тѣре ши потіате, дѣа власе вѣне дѣтокѣте ши рѣглѣте. — N. P.

Terra românească si Moldavia.

Вѣзрешті, 1. Септ. Дигре зпѣл дн Nrіі Газетеі Дѣ. ачѣі атѣс къ лѣдѣ ши деспрѣ пѣа рѣглѣре а оштіреі Дегреі Ромѣнешті; днсъ дѣтѣрѣі маї де апрѣне п'аді днтѣпѣртѣшті; дѣчѣ іателе ачѣі:

Оштіреа ромѣнѣскѣ.

Сѣѣ команда шеѳѣлѣі оштіреі ажѣтѣт де зп штавоѳѣідер се компѣне, адікъ:

I. Чѣа рѣглѣтѣ.

Soldați Каі

A.	Din зп стат-маіор компѣс де зп штавоѳѣідер, 4 оверѳѣідерѣі, 16 скрііторі, 1 аудітор авѣнд рекомѣндѣці, 1 доктор вѣтерінар, 1 капелмеістер ши 37 мѣзіканді	63	
B.	Din треі рѣрѣimente де пѣдѣстрѣме алѣтѣвѣте дн 6 баталіоне ши ачѣстеа дн 24 компѣнѣі, се компѣне дн 9 штавоѳѣідерѣі, 120 оверѳѣідерѣі, 384 свѣѳѣідерѣі, 4416 солдѣді, 6 ѳелчѣрѣі, 18 скрііторі ши 3 преоді	4962	
B.	Din зп днвізіон де кѣлѣрѣме днтѣпѣрдѣте дн 2 ескадрѣне, че се компѣн дн 14 оверѳѣідерѣі, 36 свѣѳѣідерѣі, 348 солдѣді, 2 пѣлѣ. ши 2 скрііторі къ	402	543
Г.	De о батеріе артѣлеріе пѣдѣастрѣ ши зп днвізіон де кѣлѣрѣаскъ къ зп штавоѳѣідер, 6 оверѳѣідерѣі, 22 свѣѳѣідерѣі, 210 солдѣді, 3 скрііторі ши 2 пѣлѣанді къ	257	170
D.	De команда помпѣерілор компѣс де зп штавоѳѣідер, 6 оверѳѣідерѣі, 28 свѣѳѣідерѣі, 342 солдѣді къ	377	58
E.	De о флотѣл де 4 вѣсе къ 4 оверѳѣідерѣі, 11 свѣѳѣідерѣі ши 122 солдѣді	157	—
Тотѣлѣ чѣлор рѣглѣді		6198	771

II. Чѣа пѣрѣглѣтѣ.

Soldați Каі

A.	Din чѣчѣі баталіоне де гранідерѣі, компѣс дн 20 компѣнѣі пѣдѣстрѣме къ 7 штавоѳѣідерѣі, 47 оверѳѣідерѣі, 387 капоралі, 7397 кордонаші де рѣнд днтре каре 941 ресерѣв	7838	—
B.	Дорѣванді, Жандармеріе кѣларе ѳормѣтѣ дн 17 ескадрѣне къ 2 штавоѳѣідерѣі, 21 оверѳѣідерѣі, 457 капоралі ши 4197 дорѣванді	4677	4671
Тотѣлѣ чѣлор пѣрѣглѣді		12515	4671

Еар пѣсте тот се компѣне оштіреа ромѣнѣаскъ дн 18713 5442

Обсерѣаціе.

A. Баталіонеле гранідерешті армѣте ши ѳормѣте дѣлѣ сістѣма пѣдѣстрѣмеі рѣглѣте, се днтпарт дн дѣе де Мѣнте ши треі де Дѣнѣре. Ачѣастѣ мѣліціе че есте дѣсѣрѣчѣнатѣ къ пѣза кордонѣлѣі каре днкѣнціѣрѣ дѣра де тѣте пѣрдѣме фронтіерѣі сѣле, км ши къ пѣза лінеі санітаре, се алѣтѣвѣште дн кіар локѣиторіі сѣтелор дѣлѣ лініа хотѣрѣлѣі ши каре днделінеск серѣвідіѣл мѣлітар дн треі скѣмѣрѣі, адікъ пе ѳѣкѣре сѣнтѣмѣлѣ о а треіа партѣ дн тотѣлѣл пѣтѣр ал кордонашілор сѣ аѣл свѣт арме ла слѣжѣѣ, еар ачеле лѣлте дѣе пѣрдѣі дн треі свѣт ла але сѣле днделегнѣчѣрѣі пентрѣ дн партѣші ѳолос, аѳѣрѣ де сѣрѣвѣторі ши дѣтмѣнѣчѣі кѣнд аѣ ексѣрѣціѣрѣі мѣлітаре. Термѣнѣл серѣвідіѣлѣі есте де чѣчѣі ані, прін зртаре пе ѳѣкарѣ аѣ се рѣкрѣтеаѣ а чѣчѣеа партѣ, еар ліпселе днтѣмѣлѣтѣре дн кѣрѣлѣ апѣлѣі се днтплінеск дн пѣтѣрѣл ресерѣвелор.

B. Дорѣванді сѣѣ Жандармеріа кѣларе ѳормѣтѣ дн жѣпѣі ѳѣкѣрѣѣа дѣстрѣкт дн партѣ алеші прін мажорітѣтеа сѣтенілор пе зп кѣрс де шѣсе ані, армѣді къ сѣѣі ши пѣшчѣі къ вѣіѣлетѣ, сѣнт ѳормѣді дн ескадрѣне де ѳѣкарѣ дѣстрѣкт кѣте зп ескадрѣн. Ачѣестѣ трѣне ши ѳак слѣжѣа лор пе рѣнд кѣте о а треіа партѣ пе сѣнтѣмѣлѣѣ ка ши кордонашіі, ши днделінеск серѣвідіѣл поліціенеск дн лѣзѣтрѣ ал дегреі. —

Cronică străină.

Британіа тѣре. London, 1. Септ. Рѣціѣа Вікторіа дѣкъ ѳаче кѣлѣторіі прін статѣрѣле сѣле, еар дн ачѣстѣ кѣлѣторіѣ а са дн мерѣе преа вѣне къ сѣлѣтѣтеа. А сѣрѣ дн 31. Азгѣст Рѣціѣа сосісе дн Edinburg кѣвітала Ирландіеі, кареа о аштепта дѣкъ дн аѣл трѣкѣт. Англіі прѣтѣск пе Домѣітѣреа лор ѳѣрѣ помпѣ, адікъ преа сімпѣлѣ, днсъ къ вѣспѣсѣ кѣлѣрѣі ши кордіалітѣте. —

— Челе маї марї дбе жърнале дин тóтъ лэшеа, адикъ „Мониторъ“ дин Парис шї „Times“ дин Лондон се лваръ ла чéртъ фóрте серіосъ шї преа афвнд тѣетóре. Дн Нр. тр. възврът км „Мониторъ“ аплъръ пе Л. Бълппарте дн контра атакърлор че і се рѣпед дин партеа жърналемор енглезе. Акъм дпсъ ведем шї зп ал доілеа рѣспвас ал лѣ „Times“ зп рѣспвас сфърмъторіѣ шї декълъторіѣ, каре къ нїмїж пѣ се маї пóте рѣспнѣце, центръ къ лоіка енглезлї ловеште асѣдате ка съ пѣ те маї подї скѣла. „Times“ адикъ дѣ пе фадъ тóтъ пѣртареа лѣ Л. Бълппарте, де км ел ешїсе ла 1842 де пе таре ла Бълонѣ шї се прокетмесе де дмперат ал Францеї шї къзвсе дн прїнсóре де 6 ані, апої дї дпшїрѣ пѣкателе де кънд къ аллереа лѣ де депатат дн ан. 1848, де преседїнте дн 10. Дек., де кънд рестрїнсе вогъм шї апої дн 20. Дек. 1851 еар дн рестагрѣ дн фолосъм съѣ, дъпъ че възрѣ агът сѣвоце, декът каре нїчї зпм пѣ възресе маї тѣлт дин къдї аз трас ла сїнешї пѣтереа статїлї прїп сїла армелор; дн челе дин зрмъ жърналѣ енглезъ дефамїтъ грос шї пе францозі, карї асѣзї п'аѣ нїчї о опїнізне пѣвлїкъ, шї а кърор копсїларї, дептатї шї алдї амплїадї ар фї тот óшешї мїтвїдї; — нїчї вре а креде лѣ Бълппарте, къмкъ ел азї тѣне пѣ ва порнї рѣсвоїѣ. —

London. Съ пе маї аватем дин кънд дн кънд дела къмплѣ чел сек ал політїчеї шї ла алте лѣкърї маї практїче маї фолосїтóре че се дпгъмплѣ пела алте пдївнї, към есте чеа енглезъ. Дн Маншестер, зст ораш де фабрїкандї, аї кървїа локїторї къ ажторѣ индустрїеї лмїнате прїп штїнѣ аѣ ажпс съ рївалїсезе дн вогъдї шї апої прїп ачесте шї дн дпфлїнда політїкъ къ Лордїї чеї маї марї пропрїетарї де пѣтѣнт, се рїдїкъ де кърѣнд къ днїї прївате шї се дпавгъръ ла 2. Септ. о вїблїотїкъ пѣвлїкъ децїпате пентръ мѣнчїторїї чеї серачї, карї сѣнт дорїторї а шї лмїна мїптеа шї а шї дпвѣлѣтѣдї ініма прїп летгъръ, дар карї дин спеселе пропрїї пѣ шї пот адъна нїчї одате зп асешене ісвор де дпвогъдїре сѣлетескъ. Пентръ а пѣтеа предї маї вїне повїлѣя скоп ал ачествї ашезъмѣнт пѣвлїкъ, скóтем дин зпеле къвѣлгърї дїпте къ оккасіонеа децїдереї вїблїотечей де варї възвадї рѣспнїдї, пасацеле ессенціале зрмътóре. Сїр І. Потлер, преседїнтеле, рапортъ деспре скопѣ шї дптемеїереа ачестей вїблїотечї менїтъ а проктра ла класа мѣнчїторїлор лїпсїдї де мїжлоче аї дїстрїпѣлї Маншестер дпвѣдътъръ шї о петречере де време фолосїтóре. Дъпъ Карл де Шафесвѣрї, каре дїнѣ къвѣлгѣреа де церемонїѣ, ворвї Бълвер дптре алтеле ачесте зїкънд: „Domїлор, маї дѣпъзї дптренаїѣ пе тѣлт прокоп сїтѣл копсѣл ал статърлор зпїте, ка сѣмї спѣлѣ, каре даждїѣ е маї таре дн Амерїка. Шї ел дпї спѣсе спре тареа мїраре а тѣа, къ дн зпеле ораше амерїкәне даждїа пентръ ажторѣ сѣрачїлор пѣ е маї мїкъ декът аїчї ла пої дн Англіа; дар къ дареа чеа маї таре шї чеа маї нїмерїтъ есте чеа че съ дѣ пентръ скопзї де крештере шї дпвѣдътъръ, шї фелѣл ачесте де даждїѣ, зїсе повїлѣл коп сѣл, пóѣ, амерїканилор, пѣ нї се паре нїчї одате дпповѣрѣторїѣ, къчї пої крештереа попорѣлї о дїнем де ваза сѣктрапдеї пóстрѣ. Domїлор, крештереа шї едѣкъдїзвѣа, пѣ се іспрѣвеште нїчї декът къ ешїреа дин скóлѣ. Крештереа, дакъ се дпделѣце кмт трѣвзе, аре съ се зрмезе дн тóтъ вїада; вїблїотечеле дар пѣ сѣнт алт чеа, декът нїше скóле пентръ ачѣїа карї пѣ маї сѣнт копїї, пентръ мѣтърї. Нѣ се пóте презїче ка че фел де капете лмїнате вор креште сѣв змѣра ачествї пом ал штїнѣдї чѣладї пѣлѣтат асѣзї; дпсъ Дв. ка мѣмѣрї аї цѣперѣдївнїей пресїате вадї фѣкѣт даторїа Дл. Лѣсадї рѣсѣлатѣл ла тїмпн, дпкредїпдгдї фїнд къмкъ Дв. пе лъогъ грїжїле, дѣрерїле шї сѣферїпдѣле обїчпзїтеї вїедї сїмдѣале адї рїдїкат зп Монїтор, каре ва дпвѣда пе жвонїе, ва дїрїце пе възвадї шї ва тѣпгѣїа пе вѣтрѣпї.“ Карл Дїкенс, рѣспїтѣл зпорїст, фѣкѣ скóлеї де Маншестер, нїште комплїменте пїне де змор. Гакереї, дптре алте зїсе: „Дакъ есте адевр къ кърїдїле (пѣ челе де жок) лїнїштескъ, дпвеселескъ шї тѣпгѣїе пе чїтїтор, дакъ еле лмїнезъ, дптрѣск шї дпсѣодедескъ, дакъ фак сѣферїверѣ дѣрерїле шї пе дпвадѣ кмт сѣрѣвдѣм дѣрерїле челе марї, дакъ пе фак съ зїмвїм, сѣѣ пе стóрк о лѣкрѣмъ де мїлѣ, дакъ продѣк дн ініма пóстрѣ пачеа шї вѣпавоїндѣ: аша съ пѣ пїснївїм ачесте вїнекъвѣлгърї пестїмате нїчї чѣлї маї сѣрак фрате ал пóстрѣ, чї съ пе сїлїм а дппѣртѣшї де ачестѣ фачере де вїне

пекостѣтóре пе тóтъ сѣлареа. Еѣ пѣ ворѣск ачї деспре мѣнчїторїї чеї дпвѣдгдї; чї де чеї маї сѣрачї шї де чеї маї пѣдїп дпвѣдгдї; песте ачестеа спѣрѣ еѣ къ шї ва рѣвѣрса вїнекъвѣлгѣтареа са ачестѣ пóѣт вїблїотекѣ. Дъпъ Токераї маї ворѣрѣ шї алдї. — Лѣсадї есеплѣ вої чеї че кпнóштедї лїпса пóстрѣ, шї де вѣ дѣ тѣпна сїлїдїѣ а о рїдїка!

НОВАТЪЦІ ДІВЕРСЕ.

Дъпъ зпеле дпштїпдгдї се вор арендї дн Фьгъраш дн 25. Септемѣрїе а. к. прїп лїчїтатїѣ обжѣтеле ерарїале дин фостѣл рѣдїмент ал І-ле ромѣн пе треї ані.

— Подъл чѣл таре де песте Мърѣш, ла Арад, деспре каре се ворвї дн Нр. 18 ал Газ. а. к. е пе гѣтате. Песте кътева зїле (чѣл тѣлт пѣлѣ ла 1-а лѣнеї в.), кредѣм, къ пассацїѣл престе дѣлѣсѣ се ва шї децїдѣ спре комѣна къкърїѣ а оръшанїлор шї а цївѣрлї ачѣлѣїа; шї аша де тѣлт аштептатѣ комѣнїкъдїпѣ къ Бълатѣл се ва рѣставїлї шї дплеснї.

— Дн кап д'оперѣ артїфічїосъ. Дн Англѣ къ пѣмеле Кандс фѣкѣ дпштїпдгдѣре, къмкъ ел къ ажторїѣл зпнї апарат се афлѣ дн старе а се прѣѣмѣла, ка о тѣскѣ, пе стѣкатѣрѣл късеї къ капѣн жос. Ачѣаста о шї фѣкѣ Канде спре тѣлѣзтїреа пѣвлїкълї спектаторїѣ. Зпнѣл дпсъ дин пѣвлїкъ дпшї арѣтѣ дпдоїала къмкъ ачаста пѣ о ар пѣтѣ фаче Кандс шї дн алтѣ локалїтате. Артїстѣл дпсъ се офѣерї къ о пóте фаче орї знде се афлѣ стѣкатѣрѣл овѣл шї таре децѣл ка сѣл пóтѣ дїне. І се дѣде аша дар сала прѣторїалѣ; дпсъ аѣеа фѣкѣ Канде веро къдїва пашї къ капѣл дн жос шї десѣфѣкѣндѣсе къпѣшала зїдїрїї къзѣ дн кап шїшї рѣсѣ гѣтѣл. —

№. 129 С. II.

Дпштїпдгдѣре.

Апронїндѣсе фїнеле апѣлї Рѣспнїней Ф. Р. пентръ ажторїѣл крештерїї фетїделор романе сераче шї орфане, — амасѣрат парарп ал 8-ле дин статѣте — се прѣштїпдгдѣзъ прїп ачѣаста тóте мѣмѣреле аптїве але Рѣспнїней, ад. каре контрївѣе пе вїацѣ мїнїмѣл апѣл, къмкъ дн 9/21. Окт. а. к. се ва дїнеа адъпареа апѣлѣ а Рѣспнїней аїчї дн Брашов, зрмѣндѣсе дъпъ къпрїнѣл статѣтелор.

Тот де одате сѣнт рогаѣ Опор. Сорорї шї мѣмѣре аптїве але Рѣспнїней, ка съ вїневоїаскъ а грѣвї къ трѣмїтереа мїнїмѣлї де песте аѣѣ; фїндѣкъ ла фїнеле апѣлї се ва да о врошѣрїкъ, дн каре се вор петрече пѣмеле шї чеа че аѣ контрївѣїт фїекаре пе апѣл кърїпїте, прѣкѣм шї челе че аѣ апронїс шї аѣ дотѣрїзїат а трїмїте апронїса сѣмѣ, адѣзъндѣсе шї орѣелїнеле ажѣтате.

Брашов, 28. Август к. в. 1852.

Марїа Нїколаѣ м. пр.
Преседїнтеа Р. Ф. Р.

Жд. Чер. №. 860/1851.

Едїкт де амортїсѣдївнѣ.

Прїп каре ачѣла, дн а кървї тѣлѣ се афлѣ акъм овлїгациа лѣ Петкъ Васїлїѣ, фѣкѣтѣ дн 30. Дек. 1850 пе пѣмеле протопонѣлї Братѣ Баїѣл деспре 1100 ф. валѣталї, шї дин каре маї пашїте съ деаѣрасѣрѣ протопонѣлї пѣлѣ ла рѣстѣл де 535 ф. 36 кр. валѣталї, се провóкъ переторїе, ка дн термїн де 3 лнї се пресентезе пѣмїта овлїгациѣ ла сѣвскрїсѣл жѣдедїѣ ал четѣдїї шї сѣ шї легалїсезе дрентеле претенсїнї че ле аре ла ачѣеа, къ агът маї вѣртосѣ, къчї дъпъ деаѣрѣереа термїнѣлї ачествї нефолосїтѣ, дптавѣлареа, че се фѣкѣ пентръ сїгѣрїнсїреа претенсїнїей фѣкѣте пе рѣстѣл овлїгацией ачѣїа, пе касе лѣ Петкъ Васїлїѣ дн Блѣменаѣ №. 215, се ва штерѣе дин протоколѣл фвндѣарїѣ.

Брашов, 26. Август 1852.

Жѣдедїѣл ч. Брашовѣлї.

Дпдрѣптаре: Дн Нр. Газетей 63, пац. 245, серїа 15—16 колóна а 2 а дин Фолетон, дн лок де Нїкол. Коркеш шчл. чїтеште: Орїссѣ, зп полон дин Галїдїа (фѣрѣ парентесъ.) — Дн Нр. 65, пац. 250, рѣврїка: „Дѣла пóлеле мѣндїлор апсѣнї“, серїа пѣпѣлїтѣмъ, дн лок де Гїна чїтеште: Бѣїда. — Дн Нр. тр., серїеле злїтїе, афарѣ де Д. Чїорогарїѣ, тодї чѣїлалдї DDнї Печїкани с'аѣ апронїс а да шї пе тот апѣл, кътѣл контрївѣїт пе а. к. пентръ фопѣлѣ Рѣспнїней.